

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Örület és gonoszság.

Makó, jun. 5.

Tegnap óta megszünt ebben az országban minden jog- és törvény-tisztelet. Mert nem lehet jog és nem lehet törvény, így tiszteletet sem érdemelhet az, mely olyan örületben és gonoszságban fogamzik, mint ahogy törvénynyé tett tegnap egy örült és gonosz horda egy óriási fontosságú törvényjavaslatot és amint piszkos lábakkal belegázolt ez a horda eddig leg-szentebbeknek hitt jogainkba és törvényeinkbe.

Történelmi idők e végtelenül szomorú pillanataiban kénytelenek vagyunk feltenni a kérdést, hogy annak a bitang, gaz csordának, mely tegnap óta országgyűlési többség néven otromba lábbal tapos s gázol keresztül mindenben, ami eddig e nemzet előtt értékes, becses és szent volt, vajjon ennek a hitvány lelkű csordának az örülete-e avagy a gonoszsága nagyobb?

Mert hogy csakis az örületnek és a gonoszságnak egymással való egyesülése képes ilyen minősíthetetlen gaztettekre, ez az első pillanatra nyilvánvaló.

Annak a mungóhadnak, mely most törvénytelenül törvényeket akar e nemzetre ráerőszakolni nem lehet másként, mint hogy egyik része bizonyonyal örült, a másik bizonyonyal gonosz.

Az örültek kettős betegségben vesztették eszüket. Egyfelől belebolondultak abba a gondolatba, hogy felfelé való ocsmány lojalitásukat eleddig nem voltak képesek bemutatni, másfelől akuttá tette örületüket már csak a feltevése is annak, hogy a kiváltságosok maradi bagoly várát ledöntéssel fenyegető nép milliók még hozzátalálnak jutni az általuk követelt jogokhoz, a népjogokhoz.

E kettős gondolat súlyos betegségbe hajszolta Tiszát és gárdáját s teljesen felforgatta most már e szerencsétlenek egész agyrendszerét.

Csakis ez a feldult agyrendszer hajthatta aztán ezeket abba az örült cselekedetbe, amelyben egyrészt — nyg vélik — egy csapásra bemutatathatják felfelé mindenre képes szolgálai hódolatukat, másrészt, hitük szerint, ugyanezzel a csapással agyonverhetik az általuk annyira gyűlölt népjogokat.

A hordának ez a része szánalmas, nem tudja, mit csinál. Teljesen elvakítja minden ténykedésében e kettős vad érzés akuttá vált betegsége.

A horda másik csoportja ravasz-sággal s számitással segítkezik az örület tumboló munkájában. Ezek számitásaikban gonoszabbak

a régi római császárok aljas lelkű pretóriánusainál is. E gárdának nincs érzése, nincs lelkiismerete. Cinikus gonoszság vezeti minden lépésüket, minden szavukat s cselekvéseiket. Ez a gárda mindenre képes, ami őt öncéjla felé viszi s a melyről úgy látja avagy csak sejtí is, hogy vele öncéjla felé jut!

Hogy a most duló parlamenti garázdálkodásokban az örületnek avagy a gonoszságnak jutott-e nagyobb szerep, csak ezt nem tudhatjuk teljes pontossággal ma még kiszámítani, de hogy mindkettő ereje végső megfeszítésével működött közre e nemcsak mi nálunk, hanem az egész világ történelmében egyedül álló parlamenti csiny elkövetésében, ezt csakis azok tagadhatják, akik ez örületnek és e gonoszságnak maguk is vágyó részeszei.

Most már csak az a kérdés, hogy a magyar nemzet, melyet még az előzmények dacára is meglepetve érintett ez a merénylet, mit szól az örültség és gonoszság a pokoli komédiájához? Türik-e, vagy türethetik-e a népmilíók, hogy az ő rovásukra és megrontásukra az ő országgyűlésének a háza örültek és gonoszok barlangjává aljasuljon? Türik-e és lehet-e az, hogy örültek és gonoszok bitang törvénytelenességgel szabályt s törvényt hozzonak józanok és a becsületesek számára?

Avagy ott kell kezdeni a kérdést hogy szabály-e, törvény-e az, melyet ily törvénytelenességgel ez örültek és gonoszok szabálynak s törvénynek kimondanak? Lehet-e, sőt szabad-e az így hozott szabálytalan szabályokat és törvénytelen törvényeket tisztelni, becsülni? Lehet-e, szabad-e ezeknek engedelmesskedni?

E kérdések megfajtéséhez még csak jogi érzék, vagy jogi ismeret se szükséges, csak egyedül becsületes érzés és igaz lelkiismeret. Már ez is a méltó felháborodás hangján kell hogy odakiáltsa Tiszáéknak és Lukácséknak, hogy törvénytelenül hozott törvény tiszteletet nem érdemel és annak engedelmeskedni senki se köteles. Nem az a bűnös és nem az büntethető, aki ellene szegül a törvénytelen törvénynek, hanem örültek és gonoszok azok, akik ilyen módon akarnak törvényeket hozni. Az ilyen törvényhozóknak vagy az örültek házában vagy a börtönök fenekén a helyük, nem pedig a nemzet tiszteletét s becsülést követelő szent házában. Ez örület és gonoszság ellen a nemzet egészének kell talpra állania, míg még a tegnapiánál és a mainál is nagyobb kárt nem tesznek ebben a nemzetben a hatalom nekivadult örültejei és gonosz bitangjai.

kp.

Parlamenti forradalom.

Ujabb gazságok.

A képviselőház környéke ma is egy hadsereg által megszállott területhez hasonlítot. Amerre a szem elátott, mindenütt katonaság, rendőrség és csendőrség állotta el az utakat és feltartóztatott mindenkit, aki nem vott képviselő vagy újságíró. A parlament előtti térre ismét kivonultak a huszárok, akiket egy zászlóalj gyalogság és egy gépfegyverosztály támogat. A katonaság a parlament nagy lépcsőzetén heverész és sütteli magát a tavaszi nappal.

A parlament pincehelyiségei már korán reggel bevonult a rendőrség Pavlik főfelügyelő vezetésével. A bihari gárda, Tisza testőrsége, az elnöki fogadóban ütötte fel tanyáját és gondoskodik róla, hogy Tiszát baj ne érje.

Az ellenzéki képviselők csaknem teljes számban megjelentek a találkozóhelyen, az országos nevezetességűvé vált „Szabadság” kávéházban. Az elsők között volt Justh Gyula és gróf Apponyi Albert, akiket a kávéház vendégei hangosan megéljenzettek.

A képviselők reggel kilenc órára gyülekeztek az Országház-kávéházban s rövid beszélgetés után testületileg bevonultak a parlamentbe. Közöttük volt Kovács Gyula, a 33 napra kitiltott képviselő is, aki a többi képviselő kíséretében akadály nélkül bejutott a parlament épületébe.

A folyosón sem háborgatták Kovácsot. Nyugodtan beszélgetett párt-híveivel s várta, míg Tisza ráküldi fegyveres embereit.

Az ellenzéki pártok tagjai háromnegyed 10 órakor elfoglalták padjaikat. A tömött baloldallal szemben üres munkapárti oldal tátongott. Csak néhány munkapárti képviselő volt a teremben, akik kedv nélkül, nyomott hangulatban türték a baloldal ócsárlását.

— Megfizetett bérecek! Aljas bitangok! Tiszahuszárok! — kiáltott az ellenzék a jobb oldal felé, amely meg sem mozdult és némasággal türe a legnagyobb becsületsértéseket.

A folyosón ma Tiszának a következő nyilatkozatát kolportálták: — Hiába akarja az ellenzék, hogy Apponyi Albertet is kineveztessem. Nem teszem meg nekik azt a sziveséget, hogy mártírt csináljak Apponyiból.

Apponyi Albert gróf teljes mértékben azonosítja magát a küzdőkkel és minden akcióban vezető szerepet játszik.

Az ülés.

Fél 11-re járt az idő s Tisza még mindig nem jelent meg, jöllehet a padosok sűrűn el voltak foglalva. A nagy esendességen átsüvített Rákosi Viktor hangja:

— Vezessék be a vádlottat!

Pár perc múlva megjelent a teremben Tisza István. Az egész baloldal felállott és sipolni, ordítani, trombitálni kezdett.

Károlyi Mihály gróf az első padosorban állott és így kiáltott Tisza felé:

— Aljas csirkefogó! gazember bitang!

Tisza István gróf pár percig ült az elnöki emelvényen, jegyezte a lármázók neveit s azután elhagyta az elnöki emelvényt, jelöl, hogy az ülést felfüggesztette.

Mikor Tisza István lement az emelvényről az ellenzék még nagyobb lármával kísérté.

— Aljas bitang! — kiáltotta Károlyi József gróf.

— Geszti gazember! harsogta Justh Gyula.

A szünet alatt az ellenzék haragja a miniszterek felé fordult.

— Maguk a legnagyobb csalók! Mi van a közpénzekkel? Kirabolták az állampénztárt és a választásokra költötték!

Lukács ekkor intett Hazai Samunak és kivonult a teremből.

— Menjen maga országos aló csirkefogó! — kiáltotta Déry Zoltán.

Ezalatt a folyosón glédába állottak a rendőrök.

— Eljen az alkotmány, jöjjenek a rendőrök! — kiáltotta Rákosi Viktor.

Ebben a pillanatban Pavlik felügyelő vezetésével bevonult a rendőrség.

— Ellopták az ország pénzét, most a becsületét is ellopták! — kiáltotta Fernbach Károly.

— Piszkos bérecek! — kiáltotta Szmeccsanyi György.

Ujabb kivezetések.

Pavlik főfelügyelő előbb Justh Gyulát kérlette.

— Nem megyek.

A rendőrök ekkor nagy kérélelé után megragadták és kivezették. Ezután sorjában kivezették

Polonyi Gézát, Holló Lajost, Lovász Márton, Polonyi Dezsőt.

— Tolvajoktól kivezeteteni nagy megtiszteltetés — kiáltotta Polonyi Géza!

Ezután kivezették Batthyány Pál gróft, Justh Jánost, Abraham Dezsőt Beck Jánost.

— Maga aljas pimasz! — kiáltotta Justh János Angyal háznagy szemébe.

Ezután kivezették Eitner Zsigmond, Sümei Vilmost, Kun Bélát.

— Gazember Tisza, gazember Lukács! Maga egy aljas bérenc! — kiáltotta Kun Angyal háznagy szemébe.

Ezután kivezették Veszprémy Istvánt, Benedek Jánost, Egry Bélát, Bikády Antalt.

A rendőrök Fernbach Károlyhoz közeledtek.

— Hol a rendelet? — kérdezte Pavliktól Fernbach.

A rendőrök erre megfogták Fernbach volt főispánt.

Ezután kivették még Csuhá Istvánt, Rákósy Viktort, Szabó Istvánt és Preszly Elemért.

Majd sorra következett Kelemen Béla volt szegedi és Szalay László volt abauj-tornai főispán, Ivánka Imre, Héderváry Lehel, Kállay Ubul volt csiki főispán.

— Lesz ez még másként is! — kiáltotta Kállay Ubul, mikor elhagyta a termet.

Ezután Barabás Bélát, a delegáció volt elnökét vezették ki.

A rendőrök azután gróf Károlyi Mihályt kérték fel.

— Nem megyek! — kiáltotta gróf Károlyi Mihály. — Aljas, bitang gazemberek!

Majd Angyal háznagy felé fordulva így szólt:

— Maga bérene, csirkefogó!

Ezután Szmeocsányi Györgyöt, Zboray Miklóst, Károlyi József grófot, Zlinszky Istvánt, Palugyay Móric volt főispánt vezették ki. A rendőrök azután még Vertán Endrét keresték, aki nem volt jelen az ülés-teremben.

Délután.

Ujra kivetik az ellenzékieket.

Délután az ellenzéki képviselők egy csoportban igyekeztek fel az ország-házába. A kapunál rendőrök álltak utójukat, azonban ezeket félre lökték s bevonultak és esendben elfoglalták helyeiket az ülés-teremben.

Nyomban utáuk Pavlik rendőrfelügyelő 120 revolveres rendőrrel vonult be az ülés-terembe és sorba állította legényeit az ellenzéki padosorok előtt.

Abraham Dezsőhöz lépett először Pavlik s felszólította a távozásra. Abraham nem akart engedelmessé válni, de rendőrök ragadták meg és kivonszolták.

Ezután Batthyányi Pált szólította távozásra Pavlik:

— Nem megyek. Nekem jogom van itt lenni, Önök törvénytelen-geget követnek el.

— Méltóságos uram, — kiált Pavlik, a kitiltás egész napra szól, távozzék.

Ezután Batthyányit megragadják a rendőrök s kiviszik. Ugyanígyen formások mellett cipelték ki azután Beck Lajost, Károlyi József grófot, és Károlyi Mihály grófot.

Justh Gyulára revolvert fogott két rendőr, kettő pedig karonfogta, így cipelték ki az ülés-teremből egészen az utcára.

Majd Eitnert, Lovászyt, Justh Jánost, Zborayt, Kelemen Bélát, Barabást vezették ki erőszakkal.

Barabás előbb ezt kiabálja: Nem távozom, nekem jogom és kötelességem van az itt létele.

Nem használt semmit, rendőrök ragadták meg és elcipelték.

Huszár Károly volt az utolsó, akit kivittek, Huszár, amikor vitték, ezt kiáltotta:

— Eljen a koronási eskü!

Ugyanis vitele közben az ország-ház kapuja körüli ablakokat beverte. Ezután Pavlik kivézenyelte legényeit az ülés-teremből.

A bennmaradtak Apponyival az élen erre szintén kivonultak, közben a következőket kiabálva:

— Szabad lopás! Ez kell a munkapártnak! Most már szabad a lopás!

Mikor az ellenzék teljesen kivonult, Tisza és a munhapárt bevoul. Tisza nagy beszédet tartott gárdájának, melyben az ellenzék eljárását gyerekeségnek mondta.

Ezután elfogadta a munkapárt a katonai perrendtartást általánosságban és részleteiben is.

Zichy János gróf miniszter beszédet mondott, melyben sajnálja a lefolyt eseményeket.

Ülés vége 7 órakor. A következő ülés pénteken lesz.

Legujabb.

Elnapolják a Házat.

Legjobb helyről úgy értesülünk, hogy a kormány terve ez: letárgyalják a véderőreformmal összefüggő javaslatokat és azután rögtön elnapolják a képviselőházat egész őszig.

Európai sztrájk készül.

A budapesti szociáldemokrata párt vezetősége és a nyugateurópai államok szociáldemokrata pártjainak tanácsai között tegnap este óta az iránt történik üzenetváltás, hogy egy európai általános sztrájk-kal figyelmeztessék Európát az eseményekre, amelyek Magyarországon történtek s azokra, akik az általános választói jogot minden áron és minden eszközzel meg akarják akadályozni. A tanácskozások még nem értek véget s a sztrájkot csak abban az esetben csinálják meg, ha az általános lehet s egész Európára kiterjedhet.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Június 6. Csütörtök Római kath. Urnapja. Gör. kath. Május 24. Simeon st. — Nap két 4 óra 5 perckor, nyugszik 7 óra 50 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás várható sok helyütt zivataros esőkkel. Sörgönyprognózis: Enyhe, elvéve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 21-4 Celsius.

— **Tanácsülés.** Makóváros tanácsa a holnapi ünnep miatt pénteken tartja meg rendes heti ülését Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével.

— **A megyéspüspök köszönete.** Makóváros képviselőtestülete, mint azt megírtuk, május havi rendes közgyűlésén kimondotta, hogy a városháza mellett a Teleki-utca összekapcsolására nyitandó utcát Glattfelder Gyula-utcának nevezi el azért, mert a megyéspüspök sok tekintetben hozzájárult ahhoz, hogy Makóvárosa a papi, illetve egyházi tulajdont képező kasznár-lakot megvásárolhatta. Makóváros nemcsak köszönetét fejezte ki május havi rendes közgyűlése alkalmából a megyés püspökkel szemben, de értesítette arról, hogy a nyitandó utcát Glattfelder Gyula-utcának nevezi. A megyéspüspök Makóváros köszönő iratára ma a következő levélben válaszolt:

Makóvárosi Tekintetes Közönségének Makó.

Makóváros képviselő-testületének múlt hó 13-án tartott rendes havi közgyűlése alkalmából felvett 195. kgy. számú jegyzőkönyvi kivonatot kézhez vettem és igaz köszönettel tudomásul szolgált az ez alkalommal hozott határozat, mely szerint a csanádi püspökség tulajdonát képezett ugynevezett kasznár-lak mellett Makóváros által nyitandó új utca nevről fog elneveztetni. Eddig is iparkodtam Makóvárosa iránt érzett hajlandóságomnak mindenképen kifejezést adni s rajta leszek, hogy e hajlandóságom és jóindulatom a jövőben sem csökkenjen. — Fogadja a

Tekintetes Közönség őszinte tisztelettem kifejezését. Temesvár, 1912. június 4-én.

Glattfelder Gyula
csanádi püspök.

— **Egyháztanácsülés.** A makói református egyháztanács folyó hó 7-én. pénteken délelőtt 10 órakor Nagy Károly lelkész elnöklete alatt ülést tart.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A vasárnapi munkaszüneti törvény idevonatkozó szakasza értelmében figyelmezteti a rendőrhatalóság a gépiparnál a sürgős és halaszthatatlan javítási munkák, zálogintézet nyitva tartása stb. megszüntetésére, hentes, juhvágó, hussütőgető és kolbászkészítő iparosokat, hogy az elkészítés, elárusítás és elszállítás a június és július hónapokba eső vasárnapokon csak délelőtt 10 óráig engedtetik meg. Az ez ellen vétőket szigorúan bünteti a rendőrhatalóság.

— **Drága a pénz.** Hogy a pénz drága most, mondani sem kell, hogy épen a pénz drágasága következtében bankok, cégek bukhatnak, az szemünk előtt folyik le. Ebben a kétségbeesett helyzetben Lánzy Leó ismert pénzügyi kapacitás cikket ír a „Honi ipar” legutóbbi számában s azt fejtegeti, hogy jobb pénzügyi viszonyokra ebben az évben még kilátás se lehet. Bizony ez szomorú, mert sok kis egzisztenciát juttat kol-dusbotra.

— **Ismét járda iránti kérelem.** Alig van tanácsülés, hogy egyik-másik utca lakói kérvényt ne intéznének a város tanácsához járda készítés ügyében. Ma Gera Mihály és társai adtak be ilyen irányú kérelmet, mellyel azt célozzák, hogy a Lonovics-sugarútól a Patáky-féle gőzmalomig terjedő Szegedi-utcának északi oldala téglaburkolattal láttassék el. Az ügyet pénteki ülésén tárgyalja a városi tanács.

— **Vizsga.** A gőzgépközlekedők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgát Szegeden június 23-án délelőtt 9 órakor a felső ipariskolában fogják megtartani. A vizsgálati kérvényeket kellően fölszerelve az iparfelügyelő-séghez kell beküldeni.

— **Ingatlanok forgalma.** Molnár Antal és neje Győri Julianna megvette özv. Fodor Józsefné Molnár Erzsébet és kiskoru Fodor Józseftől ezeknek üszentlőrinezi szőlőföldjét 1000 koronáért. Burunkai Imre megvette kiskoru Burunkai Imre, Mihály, István és Esztertől az 1127 népszámú ház felerészét 3000 koronáért. Nagy István és neje Kovács Teréz megvette Baló Jánosnak a Kákás ugarban levő egy köblös földjét 2400 koronáért.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készíti a Makói Független Ujság nyomdája.

Két halál egy házasság miatt.

Lövöldöző sógorok.

Véres tragédiának lett az okozója egy rosszul sikerült házasság a fejérmegyei Erosiben.

Az ottani cukorgyár kantinosának Pintér Józsefnek a testvérhugát ugyanis másfél évvel ezelőtt elvette a gyár egyik munkása, Gausek Pető, de az asszony néhány hónap múlva elhagyta férjét enek durvaságai miatt és a válást óhajtott. Gausek erről hallani sem akart, az asszony pedig bátyjához költözött.

A férj nem sokáig bírta az egyedüllétet és tegnap estefelé elment feleségéhez, hogy visszatérésre bírja. Mikor ez nem hajlott aszép szóra, — erőszakoskodni kezdett és megölés-fegyvette feleségét. Látna azonban, hogy fenyegetéssel nem ér célt, ráfogta revolverét, de ugyanebben a pillanatban az asszony bátyja is revolvert rántott, hogy megakadályozza a vérengzést. Szabadon maradt kezével a sógora revolverét akarta kicsavarítani, de nem sikerült. Gausek el-sütötte a fegyvert, melynek golyója Pintér gyomrába fúródott.

Pintérnek még volt annyi ereje, hogy meghuzza a revolver ravaszát és dübögő sógorára löjjön. A fegyver egy szempillantás alatt eldőrdült és Gausek mellen találva esett megsebesült sógorára.

A gyorsan előhívott orvosok megállapították, hogy mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek és gyors mű-tetre van szükség. Be akarták őket szállítani a kórházba, de Pintér még utközben meghalt. Gausek élet-bennmaradásához nincs remény.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Piac áru és közönség nélkül.

Ma ismét olyan hetipiaca volt Makó városának, hol hiányzott az áru, de nem volt közönség sem. Meg kell azonban jegyezni, hogy mikor a makói piac áruiról szólnak, akkor csak a gabonaneműek elérlük. Mert hiszen zöldségpiac elég élénk volt ma is, csak gabonanemű hiányzott. Hasonlóképpen élénknek mondható a mai baromfi-piac is.

Azokban namcsak a gabonaneműek hiányzottak a mai piacról, de hiányzott a közönség is. Részben visszatartotta őket a még mindig befejezetlen mezeti munka továbbá a rossz közlekedési utak, melyek a tegnapi óriási esőzés következtében alaposan elromlottak.

A sáros közlekedési utak tartották ma vissza a közönséget a heti piacon való megjelenéstől. Hiányzott a makói tanyák közönsége, de hiányzottak a közelben fekvő köz-ségek élelmes lakói is.

Ami a zöldségpiacot illeti, ez ma is igen élénk volt. Ennek nem ártott a tegnapi nagy eső. A zöldség-neműből ugyanis igen sok terem a város belterületén is, mi magában elég ahhoz, hogy kielégítse a makói piac ez idő szerinti ke-resletét.

A mai piacról is igen sok salátát, zöld vörös- és fohagymát, nemkülönbben retket szállítottak el részint Budapestre, részint külföldre.

A baromfi-piac is igen élénk volt. itt már a kora hajnali órákban vette kezdetét az üzlet. Ez évben

ugyan annyi csirke még nem volt a piacon, mint ma. Az ára most is oly magas volt, mint az előző hetipiacokon és e mellett a magas ár mellett óriási mennyiséget vásároltak össze részint helybeli, részint vidéki kereskedők külföldi elszállításra.

Legkevesebb volt a mai piacon a buza. Alig 50-60 métermáza. Ez sem örvendett valami nagyobb keresletnek. Métermáza 21 kor. 20- és 30 fillérért kelt.

Keresett áru csak a kukorica lett volna. Kevés volt azonban ebből az árucikkből is mai hetipiacon. Még talán annyi sem volt, mint buza volt. Métermáza 21 kor. 20- és 30 fillérért kelt.

SZINHÁZ.

A nagymama.

Az élet nagy megfigyelőjének, Csiky Gergelynek remek vigjátéka: „A nagymama” került ma színre. Érdekes a mai előadást az tette, hogy benne fellépett egy gyermekleány: Békési Imke, Békési Gyulának, a nálunk oly előnyösen ismert baritonistának nagy színművészi dicsőségekre jogosító gyermeke. A gyermekleány nagy művészi tökélyvel, valóságos hivatottsággal töltötte be Csiky alkotásának egyik legnehezebb szerepét. Márihát játszotta anyai bájjal és oly művészi hivatottsággal mintha ez a gyermekleány, ki alig múlt el 15 éves, legalább is 30 esztendő óta mozgolódott volna a világot jelentő deszkákon. Nem akarjuk túlságosan dicsérni ezt a fiatal művésznőt, bár megérdemelne még többet is. Csak azt írjuk még róla, hogy ezen a pályán szép és dicsőséges jövőnek néz elébe. A mai előadás többi szereplői is igaz dicsőreget érdemelnek. Így Tarnay Leona a nagymama szerepében mutatott be tökéletes alakítást, nemkülönb. Dinnysy, Békési és Nagy Dezső.

* Ártatlan Zsuzsi, Gül-baba. A holnapi urnap alkalmából kettős előadást tartanak színházunkban. Délután fél 4 órai kezdettel Jean Gilbert kedves zenéjű operettje az *Ártatlan Zsuzsi* kerül mérsékelt helyárok mellett előadásra. Este 8 órai kezdettel pedig rendes helyárral bérletben Martos és Huszka regényes daljátéka a Gül-baba kerül színre.

Biztosítom

hogyan nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszert, zseb- és modern hárfát, ingaórát akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét MAKÓN, Főtér. Az Otthon-kávéház mellett.

IRODALOM.

A Modern Könyvtár új számai.

A Gömöri Jenő szerkesztésében és az Athenaeum kiadásában megjelenő *Modern Könyvtár* legújabb sorozata most jelent meg és igen értékes hét számból áll. Különösen kiemelni való ebből a sorozatból az az utópikus regény, (164-166. szám) amelynek címe: *Kormányzóságom története*: amelynek szerzői az eredeti angol könyvön sem neveztek meg magukat s amely így magyarul is névtelenül jelent meg. A könyvet Ausztráliában írta egy angol és egy magyar ember, mintegy husz évvel ezelőtt. Ez a híres könyv, amelynek eredeti angol kiadásából több, mint 100,000 példány kelt el s amelyet többek között japán nyelvre is lefordítottak, egy, a Henry George társadalmi reudszere alapján írott regényes utópia s mintegy elméleti kísérletet adja a társadalom egy olyan állapotának, mely a földet felszabadítaná. A párpeszédék eleven-sége és szellemessége teljesen szép-irodalmi olvasmánnyá teszi a könyvet. A könyvet Braun Róbert dr. fordította kiváló gondnal és Jászi Oszkár írt hozzá bevezető előszót. A sorozat két másik száma két világhírű színművet mutat be: *Ibsen Henrik: Hedda Gabler-ját* (153-155) és *Strindberg Agost: Julia kisasszony-át* (167.) az előbbit Teikes Béla, az utóbbit Bálint Lajos gondos fordításában. A nagy norvég és a most elhunyt nagy svéd író egy-egy legjellemzőbb írásműve ez a két dráma. A Hedda Gabler egyúttal a *Modern Könyvtár* „Teljes Magyar Ibsen“-sorozatának második kötete. A Julia kisasszonyról Szilágyi Géza írt egy Strindberg-ről szóló, tömör szavakban minden jellemzőt elmondó, szép bevezetést. A negyedik kötet (156-157.) *Schnitzler Artur* 50 éves születési évfordulója alkalmából, a népszerű bécsi író legnevezetesebb elbeszélés-kötetét mutatja be: a „Dämmerseelen“-t, melynek magyar címe: *Ködös lelkek* lett. A szép fordítás *Roboz* Andornét dicséri. Az ötödik kötet (150-159.) *Heine Henriknek*, a nagy német költőnek világhírű „nyaréji álmát“ az „Atta Troll“-t adja, *Karinthy* Frigyes kiválóan sikerült fordításában. Heinenak az eredeti kiadás elé írt pompás szatirikus előszavával és *Karinthy* értékes bevezető-tanulmányával *Anatole France*, a nagy francia író egy remek kétfelvonásos bohózatos vigjátéka a következő szám (180.), amelynek címe: *Történet egy szerencsés emberről, aki néma asszonyt vett feleségül*. Az érdekes bohózat még franciául sem jelent meg és mostanában mutatták be Párisban, egy irodalmi ünnepen. A bohózatot, amelyen kívül a kötetben még egy hosszabb, finom, és *Anatole France* írásművészetével megirt elbeszélés is van, *Adorján Andor* fordította az ő ismert, kipróbált készségével. Az utolsó kötet *Calderonnak* a Nemzeti Színházban bemutatott vigjátékát: az *Urinó és komornát* adja, *Kosztolányi* Dezső irodalmi alkotás számba vehető fordításban. A *Modern Könyvtár* egy-egy számának 40 fillér az ára.

Egy tisztí aranylánc aranszívvel elveszett. — A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt kiadóhivatalunkba juttatja.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (80)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

XI.

A mint az eső által megmosott uton mendegélt, agyémnek nevezte most a félelmeket, amelyek az imént gyötörték,

A Simonne apja, gondolta magában, hű ember és a felkinált házasság csak hizelelgethet büszkeségének.

Aztán, mint aféle tervezgető ember, ki önzően csak a saját agyémének él, épen nem fog haragudni, ha lerázhajta nyakáról családapai felelősségét s szabadon mozoghat. Lehetetlen tehát, hogy elég bolond legyen visszautasítani egy minden tekintetben előnyös kérést.

Míg Jean e megnyugtató gondolatokat forgatta fejében, Toron közelébe jutott, arra a helyre, honnan egész Talloires belátható és ott megállapodott egy pillanatra, hogy lélekzetet vegyen.

A tó sötétkék színben mosolygott a napfényben; a hegycsucok füstöltek a lejtős rétek és a zápor-tól fényesre mosott erdők fölött. Tournettetől kiindulva s a másik végét Roc-de-Chère mögött alámerítve széles szivárvány feszítette ki sávos karaját magasságban Granges és Toron fölött, melyeket sugárzó dus fényel vett körül.

Jean úgy üdvözölte ezt az egymásba olvadó kedves szivárványt mint a remény szerencsés előhírnökét.

Lassan hármát ütött a toronyóra Ez volt a Simonne apja által megjelölt idő a döntő nyilatkozatra.

(Folyt. köv.)

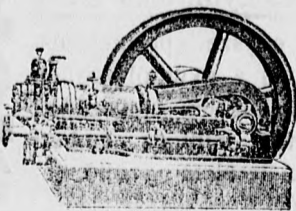
KIADÓ LAKÁS.

Hajnal utcai házamnál egy két szobából és előszobából álló, különlevő butorozott udvari lakás bérbe kiadó és barmikor elfoglalható.

Dr. Kiss Pál.

Nyersolaj szivógáz dízesel benzin és lokomobilok

MOTOROK

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv. Társ. Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ: Gellért Ignác és Társa Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Asszonyok s férfiak, kik más munkára már képelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju férfi ruha szövet, valamint nagy mennyiségű női ruha szövet, melyek mesés olcsó áráért

416 szerezhetők be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND

gyógyszertárában. Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elí x.fimmar flo védjegy rajta van.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor. tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Állítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság“-ot megtehlálja benne, amire -szüksége van. -

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Egyuttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

NŐI FELÖLTÖK ORIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák

fejkötők és himzet,

piqe paplanok.

Női bluzok a legizlé-

sesebb kivitelben.

(171) Szőrmeárúk,

boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa

Makó. Főter. (az Otthon kávéház mellett)

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növeését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill.

Mindenemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg

féle irtó anyag, egyszeri permetezés-
sel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő be-

permetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszertárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127.

Telefon-szám: 127.

Miért vagy másé?

Akiknek a szívük fáj?

Fecském hova szállsz?

Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria“ beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király“
nál BUDAPEST VIII.
József-körut 15.

Gyorsjavító műhely.

Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesítem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti Cormick-féle kévekötős aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti Standard védjegyű Manilla-zsineget, Fűkaszalógépeket, lógereblyéket, tárcás boronákat, négyszögben ültető Kukorica-vetőgépeket és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű tüköracél ekéket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola“ rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wäger „Hangszer-Király“ országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit is mertté tenni vagy értékesíteni akar a Makói Független Ujság hirdetései útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.